

65%. Природний добір діє майже в рівному співвідношенні серед потомства від низькопродуктивних, середньої якості і високопродуктивних корів-матерів.

Встановлено, що в середньому по стаду корови-первістки осінньо-зимового періоду отелення мають молочну продукцію більшу порівняно з первітками весняно-літнього періоду на $282 \pm 115,1$ кг молока.

Важливою умовою створення рентабельного молочного скотарства є впровадження в товарних стадах раціональної системи племінної роботи. Для її оптимізації необхідно створювати молочні товарні стада великої рогатої худоби шляхом комплектування їх помісними тваринами з часткою крові голштинської породи до 50 %. Для ремонту товарних стад залишати всіх телиць та проводити їх добір на всіх етапах вирощування за генотипом, ростом, розвитком, типом конституції і відтворювальною здатністю. У товарних стадах молочної худоби проводити основний добір первісток за їх надоєм у перші місяці лактації з урахуванням племінної цінності їх батьків.

УДК 636.32/.38.082.26(477.72)

Бузіна І.С., студент II курсу ОС Магістр, спеціальність ТВППТ

Науковий керівник – Калиниченко Г. І., кандидат с.-г. наук, доцент

Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв, Україна

ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ СХРЕЩУВАННЯ У ВІВЧАРСТВІ В УМОВАХ ДП “ДГ ІТСР “АСКАНІЯ-НОВА”

Процес створення нових порід у вівчарстві, напрям продуктивності виведених порід і генетично відокремлених груп овець, рівень їх продуктивності та якість одержуваної від них продукції завжди визначалися соціально-економічними та екологічними умовами, потребами людей в тій чи іншій продукції. Крім потреб, на якісні зміни породних ресурсів (генофонду) великий вплив робить ступінь інтенсифікації сільського господарства.

В умовах інтенсивного землеробства розведення традиційних порід овець, спеціалізованих тільки на виробництві вовни або м'яса, економічно невиправдано. Тому закономірно, що на сучасному етапі процес породоутворення спрямовується на створення порід, що характеризуються високою комбінованою вовноюю і м'ясною продуктивністю.

Наукою і практикою доведено, що за правильного поєднання порід промислове схрещування дає великий економічний ефект і є одним з важливих резервів у збільшенні виробництва продуктів тваринництва.

Однією з основних порід, що розводять у степовій зоні України є асканійська м'ясо-вовнова з кросбредною вовною (АМВ). Останнім часом з метою поліпшення відтворювальної здатності та м'ясності овець цієї породи у великих господарствах використовують міжпородне схрещування, яке дозволяє швидко змінити конституціональні і фізіологічні особливості тварин.

Відновлення і подальший розвиток галузі вівчарства в Україні зумовлюються значним попитом на ягнятину та баранину. М'ясна продуктивність овець пов'язана з фізіологічною переорієнтацією організму, яка відбувається до 8-9-місячного віку, та у процесі якої спостерігаються зміни морфологічного

співвідношення основних структурних компонентів м'ясності (м'язова, кісткова, жирова тканини).

Метою досліджень було визначення ефективності використання баранів-плідників м'ясних порід дорпер (Д) та тексель (Т) для підвищення м'ясної продуктивності і відтворювальної здатності овець АМВ в умовах Асканії-Нова.

Дослідження проведено в умовах Державного підприємства "Дослідне господарство Інституту тваринництва степових районів імені М.Ф. Іванова "Асканія-Нова" – Національного наукового селекційно-генетичного центру з вівчарства", що розташовано у Чаплинському районі Херсонської області. За методом пар-аналогів було сформовано три дослідні групи вівцематок по 40 голів: У першу групу входили чистопородні вівці АМД, в другу та третю – помісі першого покоління, які були отримані від схрещування баранів-плідників порід дорпер та тексель з вівцематками АМВ (F1Д та F1Т).

У якості способу запліднення було використане штучне осіменіння нерозбавленою спермою із загальною оцінкою 9 балів, отриманою від баранів-плідників вихідних порід. З метою оцінки відтворювальної здатності вівцематок проводили визначення їх плодючості та підрахунок кількості живих і мертворождалих ягнят, а також збереження ягнят до відлучення в розрахунку на 100 маток.

Прирости живої масі дослідного молодняку визначали індивідуально шляхом зважування з точністю до 0,1 кг (при народженні) і до 0,5 кг (у подальшому). Показники середньодобового, абсолютного та відносного приростів визначали за формулами.

Для проведення аналізу м'ясної продуктивності та якісних показників у піддослідних овець був проведений контрольний забій баранчиків у віці 8 місяців (по 5 голів).

У дослідженнях встановлено, що показник плодючості тварин різних груп відрізнявся незначно і знаходився в межах 119,6–130,9 %. При цьому серед вівцематок АМВ двох та більше ягнят у приплоді мали лише 18,5 %. Серед вівцематок F1Т та F1Д багатоплідні відповідно становлять 22,8 та 25,2 %. Помісні ягнята мали кращу життєздатність і збереженість, переважаючи за цими показниками чистопородних однолітків на 0,9–1,2 %.

У піддослідного молодняку до 4-х місячного віку спостерігався високий рівень середньодобових приростів. Було з'ясовано, що помісні баранчики третьої групи за показниками абсолютного приросту перевищують чистопородних баранчиків на 29,8 %. Абсолютний приріст баранчиків другої групи в цей період був вищим, ніж у АМВ на 12,6 % ($p < 0,01$) та нижчим, ніж у тварин третьої групи на 14,4 % ($p < 0,01$).

Показник живої маси помісних баранців третьої дослідної групи за період від народження до відлучення збільшився в 7,1 рази, в той час як відносний приріст становив 150,2 %.

За показником передзабійної живої маси ягнята третьої та другої груп переважали над однолітками АМВ на 8,2 % ($p < 0,05$) та 5,0 % відповідно. Забійна маса баранчиків третьої групи була вищою, ніж у однолітків АМВ на 15,9 % ($p < 0,05$) та вищою, ніж у другої групи на 9,1 % ($p < 0,05$) відповідно.

Показники забійного виходу і виходу туші були більшими в помісних баранців третьої та другої груп – 51,2 і 49,5 % та 50,1 і 48,3 % відповідно.

Отримані результати комплексної оцінки продуктивних ознак вказують на високу ефективність застосування схрещування вівцематок АМВ з баранами-плідниками порід дорпер та тексель.

При схрещуванні від помісних вівцематок отримано на 5,9–8,7 % ягнят більше, у порівнянні з чистопорідними однолітками АМВ.

В помісного молодняка спостерігались вищі показники енергії росту, збереженості та м'ясної продуктивності, а також він перевищував чистопородних однолітків АМВ за показником забійної маси, відповідно на 15,9 ($p < 0,01$) і 7,8 % ($p < 0,05$) та масою туші – на 16,3 ($p < 0,05$) і 8,7 % ($p < 0,05$).

УДК 636.47.082.26 (477.73)

Бух Г.А., студентка II курсу ОС Магістр, спеціальність ТВППТ

Науковий керівник – Лихач А.В., кандидат с.-г. наук, доцент

Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв, Україна

ПРОДУКТИВНІ ЯКОСТІ СВИНОМАТОК ВЕЛИКОЇ БІЛОЇ ПОРОДИ ЗАЛЕЖНО ВІД ЛІНІЙНОГО СКЛАДУ КНУРІВ-ПЛІДНИКІВ В УМОВАХ ДП “СТЕПОВЕ” МИКОЛАЇВСЬКОГО РАЙОНУ

Нарощування обсягів виробництва м'яса неможливо здійснити без інтенсивного розвитку свинарства, як однієї з найбільш скоростиглих галузей тваринництва. Нині в Україні розводять свиней понад 15 різних порід, спеціалізованих типів та ліній, однак, понад 80 % загального свинопоголів'я становлять свині великої білої породи. Враховуючи переважну чисельність свиней великої білої породи в нашій країні, особливого значення набуває вивчення продуктивних якостей свиноматок великої білої породи вітчизняної селекції залежно від лінійного складу кнурів-плідників цієї ж породи зарубіжної селекції.

Метою наших досліджень було вивчення продуктивних якостей свиноматок великої білої породи вітчизняної селекції родини Волшебниці залежно від лінійного складу кнурів-плідників великої білої породи англійської селекції та виявлення кращого поєднання в умовах ДП “Степове”. Об'єктом досліджень були свиноматки родини Волшебниці великої білої породи вітчизняної селекції, кнури-плідники великої білої породи англійської селекції, а також отриманий молодняк свиней. Предметом досліджень були відтворювальні якості свиноматок залежно від лінійної структури кнурів-плідників, ріст та розвиток чистопородного молодняка.

Для вивчення впливу лінії кнурів великої білої породи англійської селекції (Йола, Alderose Alpine, Weiss, Heavy Duty) на рівень відтворювальних якостей свиноматок родини Волшебниці за принципом аналогів, з урахуванням віку, живої ваги та походження було сформовано 4 групи свиноматок по 10 голів у кожній.